

הקו החדש של אפנת נ'בה אביב / קיץ '81

מערכת תלת חלקית; חצאית מאריג כותנה
(„דלוה“) מעוטרת במסמרות צבעוניות. חולצת
סריג בפסים. „ווסט“ עשוי אריג כותנה („דלוה“).

ברִיזה

מוסיקה
חברת סמאל 80 טל. 656992

בלוז, פולק,
כל יום אי ג'ז

מחיר כל יום כולל מס א' משעה 21.00

למדו קצרות

עברית /או אנגלית

במהירות ובהצלחה מובטחת

ב„אולפן גרנ“ (בר-קבא)

תיא: וייצמן 22, טל. 254826

קורס חדש נפתח ב-14.5.81

לוסין: „הסידרה, כפי שהיא, עוררה התלהבות אצל רבים, ועורר רה בחוגים רבים גם ביקורת רבה, כפי שראינו במדורי המכתבים למערכת של העיתונות. הביקורת העיקרית התמקדה לרוב במה ש- חסר בסידרה, על מה שנהוג לכנות „דיספורציית“. טענו שפארנו דברים שהם לא כל-כך חשובים, והצענו דברים שהם חשובים. „הביקורת כבר זכתה להגיע לי- רמה של עצבנות והיסטריה, שהייתה מן שכתב בעיתון שאנחנו מרעילים את נפש הנוער.

„היו גם קריאות לכבות את עמוד האש.

„הבעיה העיקרית של תגובות אלה געוצה בכך שהאנשים באו לראות את הסידרה ביחד עם כל ארון הספרים שלהם. למרות ש- רוב הביקורת נובעת מתוס-לב, או מכאבי-לב, הרי שהבעיה העיקרית שלה מקורה בכך שהיא מתעלמת, מתוך אי-הבנה, מנתוני המדיום. אנחנו עוסקים כאן בסרט דוקומנטרי, ולא בדומה, החומר שלנו מקורו בסרטים המבוססים על חומר ארכיוני מותנה, חומר שכך הוא תוכנו. אתה יכול להוסיף ראי- יון פה, לצרף קריינות שהיא מין יצירה שכל. אבל היכולת שלך לחרוג מן החומר המצולם הנתון היא אפסית.

„בתור דוגמה: אני חושב שיש צורך להשתמש במדור הארכיון לוגיה של מוסיאון ישראל, שהוא מביא ומציג את כל הממצאים הקיימים ברשותנו. המוסיאון הוא רק חלק מהמידע שלנו על ההיס- טוריה שלנו. אבל גם הוא מותנה, אך ורק בממצאים שלו. אומנם, יש בו אחד מהאוספים העשירים ביותר של ארכיאולוגיה של ארץ- ישראל.

„אבל אם ניכנס לסיוור במוסיאון עם ידיעת-ההיסטוריה שלנו, הרי שנגלה שם דבר מופלא. אין ב- מוסיאון ישראל זכר לאברהם אבי- נו, אין זכר למשה רבנו, ולא שא- רית לדוד המלך. האיש הגדול לים והמפורסמים מן התנ"ך אינם. לעומת זאת ישנם שמות ועדויות מימי בית ראשון, שהם בבחינת שמות ועדויות שוליים מהתנ"ך. גם לא נמצא במוסיאון ישראל עדות כלשהי על כך שהיינו עם מונותאיסטי (המאמין באל אחד ויחיד). להפך, נמצא שם סימנים שהיו לעם הזה נטיות אליליות, עשירות וכו'.

„אף פעם לא שמעתי ביקורת ציבורית על כך שמוסיאון ישראל אינו משקף נאמנה את ההיסטוריה של עם-ישראל, ולא שמעתי אף אחד שמשבשש לכבות את מוסיאון ישראל. וכאשר אנחנו מתקרבים לסיקור הבית השני במוסיאון, או מהו המוצג המרכזי? סיפריה של כת שולית בתולדות עם ישראל, האיסיים. האם מישור הצני להציג לות באש את מוצגי האיסיים? „אבל כל אחד יודע שהחומר הארכיאולוגי שבמוסיאון מוסף מימד ויואל. מימד מוחשי, למה שאנחנו כבר יודעים. העובדה שאין הוכחה לקיומם של המלך דוד ובנו שלמה לא הפחיתה כלל מ- מעמדם ומשיעור קומתם ההיסטורית כהוא זה.

„יש הטוענים כלפינו: „תשחזרו! אם אין לכם אותו קונגרס ציוני, או את בן-גוריון ברגע זה או אחר, או תשחזרו. הצעות כאלה משולות להצעה למוסיאון ישראל לשחזר את לוחות-הברית. שיחזורים יש בבית-התפוצות. כל אחד פועל ב- מדיים שלו.

„הסידרה עמוד האש אינה מהווה תחליף לקריאת ספרים. אוי ואבוי אם נגיע למצב שבו מהווה הטל- וויזיה תחליף לקריאת הספרים. לטלוויזיה יש הנתונים שלה. ה- מעלות וגם החסרונות. וכאשר ית- רגלו בכל העולם למדיום הזה, שהוא חדש יחסית, יפיקו ממנו את שניתן להפיק.

עד כאן עמוד האש.

דן עומר

את זה לכמה אנשים, וכולם חצי- ריכו כי מדובר בעצם בלהיט. „אחר כך שמטוב לוי עיבד את המנגינה לביצוע תזמורת, ואיזה צרות שעשו לנו עם התקציב, מפני שזה עלה הרבה כסף! לא נזכיר את השמות של אותם שעשו לנו חיים קשים. שמטוב לוי עיבד את המנגינה לגירסה כפרית, המופיי- עה פה ושם בסירטי הסידרה, ל- גירסה צבאית, ולעוד גירסה אחת. „מחוגי המוסיקה הגיעו קומפור- זימנטים מיקצועיים. סיפרו לי ש- משה וילנסקי בא לשמטוב לוי ואמר לו, איך יכולת לכתוב דבר כזה נפלא? הרי אתה לא יודע לכתוב מוסיקה! זה ההומור שלו.

להפוך חרסים

לסידרת טלוויזיה

דבר פרשת הנקודה בה היה צורך לסיים את הסידרה, ולקטוע את סיפור עמוד האש, מספר ה-

טובה כל-כך, אבל היא סבירה ושמיעה. לא כל הטכס מצוי בה. אבל העיקר, כולל הברכה של הרב הספרדי הראשי, הרב עזריאל, שי- לבנו בקטע זה קטעים מתוך יומן- קולנועי שלם, מבלי להשתמש ב- חומר של הלינגר. הפכנו כך את רכוש המדינה שוב לרכוש המדי- נה.

הימנון

עמוד האש

בחדשים האחרונים היו שהציעו במכתבים למערכת לקחת את מני- גינת האות של עמוד האש ולהבי- אה במקום התיקווה. בדומה למר- כיבים אחרים שבסידרה, דרכה של מנגינת-האות לא היתה סוגה ב- שושנים.

יגאל לוסין: „פנינו אל שמטוב לוי, אחרי שחשבנו על כל מיני שמות של מלחינים. קודם לכן היה רעיון לפנות למתי כספי. יענקלה

הרוג ערבי בירושלים

ידין אחד: 50% שנחלל מפלה

עורך והתסריטאי של הסידרה כו- לה, לוסין: „היתה לנו בעייה, ואו החלטנו לעצור בדיוק עם הכרזת המדינה, שם, ולא בסוף מלחמת- העצמאות.

„אילו היינו ממשיכים לסוף מיל- חמת-העצמאות, היו באים ושואלים מדוע לא להביא במצלמה את ה- עליה הגדולה, וחזר חלילה. אומי- נם, בתמונות-הסיום הבאנו עוד כמה קטעים תמציתיים של התרחי- שויות שאירעו אחרי הכרזת-המדי- נה. היו לנו סקטים של צוות צר- פתי, שליווה את הלגיון הערבי בכיבוש ירושלים העתיקה. תצלור- מים של אלטונה בוערת. רואים אצלנו בתמצית את המקלעים ה- קדושים הירודים על אלטונה. הבאנו את זה מבלי רצון לנקוט עמדה. אבל עובדה שסיפור אלט- לנה הוא מהדומות של מלחמת- העצמאות. ותמונת-הסוף היא על פי רעיון שהציע לנו אבא קובנר: להראות את העולים מגיעים. שהי- זאת היתה מטרת הציונות.

הסידרה עמוד האש כולה, וקט- עים מתוכה, זכו בקלחת של ביקור- רות למיניהן, כאשר עורכה, לוסין, סירב להתייחס אליהן.

אייזנמן טילפן לכספי, וזה די ב- שהצגות אמר שהנושא לא מעניין אותו. חשבנו על שמות אחרים. חשבנו על דובי זלצר, ואז אשתי, רות כידן, שהיא עורכת-מוסיקה ברדיו, הציעה שנפנה לשמטוב לוי. היא אמרה: למה אתם הולכים למפורסמים? יש אחד שהוא לא מפורסם, אבל יוצא-מן-הכלל, וזה שמטוב לוי. יענקלה פנה אליו. הוא בא, דיבר, היה די ביישן. הוא לא ידע בדיוק למה שהוא נכנס, ומה שמצפה לו.

„ואז הוא חזר יום אחד עם כמה מנגינות. המנגינות פשוט לא נראו לנו. הרגשנו שהעסק איתו מתפוצץ. „יום אחד הוא בא לבית שלי, כדי להשמיע את המנגינות. על הפסנתר של דפנה, בתי. ישב אצ- לנו דוד פרלוב, שעזר לנו בשל- בים הראשונים. ואז, ברגע של מצוקה, אמר שמטוב לוי. „רגע אחד, הוא ניגש לפסנתר. ניגן משהו. רשם את התווים, וכולנו נאנחנו אנחת-ירוחת. זה היה זה. זה עיצבן אותי קצת. בהתחלה, מפני שהיתה לי תחושה שהמני- גינה היא מין תערובת של התיקווה ואכסודוס. אבל אחרי זה השמענו